

des jeg har tænkt dette Emne behandlet.

Jeg havde oprindelig ment, denne Undervisning skulde gives paa et 3—6 Mdr.s Kursus i Lighed med et Højskoleophold, hvor der ogsaa fandtes andre Undervisningsfag, saasom: Samfundslære, almindennende Foredrag, Samariterkursus, Gymnastik, Husholdningsregnskab, (Kunsten at styre et Hjem) samt endelig almindelig Husgerning. For mig staar det som noget overordentlig vigtigt, at de unge Piger kommer bort fra de daglige Omgivelser og bliver sat hen med dette Formaål for Øje: at lære de Pligter, man har overfor, 1) det Samfund, man lever i, 2) sit Afkom, 3) sig selv.

Med Hensyn til den økonomiske Side af Sagen, slog jeg efter i Husdyrloven og fandt, at Staten aarlig ofrer over 1 Million paa at fremskaffe godt og sundt Afkom af Heste, Køer, Faar, Svin Høns osv. Og saa tænkte jeg mig, at man nu mulig vilde ofre lidt paa *Menneskebørnernes gode Vækst og Trivsel*.

Hvorledes man tænker sig Sagen udført i Praksis, det er netop det, Dansk Kvindesamfunds Udvalg nu overvejer.

Men Diskussionen er kommet ind i et fejl Spor derved, at man udelukkende diskuterer tvungen contra frivillig Undervisning samt om Husgerning alene. Vi har mange gode Husholdningsskoler, vi har Dansk Kvindesamfunds Kursus, og vi har Husgerning i Børneskoler og kommunale Fortsættelsesskoler. Det er meget faa Kvinder, der gifter sig uden at kunne i alt Fald lidt Madlavning, men overmaade mange Kvinder holder deres første Barn i Armene uden at have nogen Erfaring og Kundskab til dette Arbejde ud over det Instinkt, der er enhver Dyremoder givet. Børnedødeligheden viser os uhyggelige Tal. Her er det, Tampen brænder.

Om man saa skal ønske denne Undervisning tvungen eller frivillig er et Spørgsmaal for sig. Der kan siges meget for og imod. (Jeg har altid ved „tvungen“ forstaaet „tvungen Undervisning for enhver Kvinde, der vil indgaa Ægteskab eller skal være Moder“. Det er Hjemmene og Børnene, vi vil værne, og de, der ikke ønsker dis-

se Goder, behøver heller ikke at kende de tilhørende Pligter.)

Men jeg vil gerne sige til Bæroligelse for de mange, der er imod Princippet: Tvang, at hvis Dansk Kvindesamfund overhovedet indlader sig paa at ansøge Rigsdagen om Indførelse af *tvungen* Undervisning, da vil dette kun ske i Følge et Fællesmødes udtrykkelige Beslutning.

Men inden vi naar saa vidt, maa vi først og fremmest overveje, under hvilke Former vi skal søge en saadan Undervisning fremmet. Vi maa være enige om det centrale, det bærende i Tanken, og derefter bestemme, hvilke Fag vi kan tage med, hvilke vi maa lade ligge, og det er dette, Dansk Kvindesamfunds Medlemmer nu bør tænke over og diskutere om, saaledes at vi er klare over, hvad vi vil, naar den Dag kommer, da vi skal træffe Afgørelsen i denne vigtige Sag.

Marie Riissing Rasmussen.

»Den tvungne Husmoderuddannelse«.

—o—

Fru Skovmand Jørgensen retter i sit Indlæg en Forespørgsel, som jeg vil tillade mig at besvare.

En „tvungen Uddannelse“ som den nævnte vilde vel nok kræve et for stort og kostbart Apparat, og alene af denne Grund være vanskelig at gennemføre i en nogenlunde overskuelig Fremtid.

Man kunde snarere tænke sig gode og billige af Staten støttede „kvindelige Lærestalter“, hvor der blev givet enhver ung Kvinde „Ret“ til „frivillig“ at uddanne sig i de Færdigheder, der „kræves“ af Husmødre og Husførende.

Som Tingen stiller sig, maa man nemlig snarest sige, at de unge Kvinder „hæmmes“ i at faa en saadan Uddannelse, som de maatte kunne vente i et Land, hvor der ofres saa meget paa Fagskoler for den mandlige Ungdom.

At der er unge Kvinder nok, der „frivillig“ vilde underkaste sig denne „Tvang“, det ved man; — at der er Mennesker nok, der brænder efter at være med til at løse denne Opgave, det ved man:

— men hvor er Midlerne, og hvor er Forstaaelsen for dette, der kun vilde hæve og hævde kvindeligt Erhverv for baade gift og ugift?

I Norge er dette Spørgsmaal løst paa en lempelig Maade.

Mødrenes Glæde og Arbejde med at lære Børnene „den første Pandekage“, tages jo ikke fra Hjemmet derved. — Og det skulde vel næsten være overflødigt at sige, at det „fineste“ i Hjemmets Børneundervisning, er der selvfølgelig ingen, der tænker paa at gøre til Fag i Undervisningen for den „voksne Ungdom“, hverken paa Husmoderskoler eller Landbrugsskoler.

Det er Færdighederne, Kundskaerne om Ernæringslære, Hjemmets Hygiejne, Sygepleje, Økonomi etc., der skal læres, uddybes og samles paa Husmoderskolerne.

Som Følge af den moderne Ernæringsvidenskab og de fordyrede Tider, drejer i Virkeligheden Kostholdet i vort Land sig langsomt; — det vil blive en af „de kvindelige Lærestalter“s Opgaver at lære Kvinderne at tage de nye hygiejniske og økonomiske Resultater i Brug. (Smlgn. Landbrugsskoler).

Naar en ung moderne Kvinde i en afgrænset Tid af sit Liv „frivillig“ (jeg tillader mig stadig at bruge dette Ord) vil underkaste sig denne „Tvang“ under Vejledning af uddannede og forstaaende Mennesker at samle sig om at lære disse Ting, vil det sikkert kun øge hendes Kundskaber, hærde hendes Vilje og udvikle hendes Arbejdsevne — og direkte komme Fremtidens Hjem til Gode.

Thi ingen vil vel nægte, at jo bedre uddannet og øvet en Kvinde er, *inden* hun gaar ind som Husstru i et Hjem, jo mere Tid og jo flere aandelige Kræfter levnes der hende til at dyrke „Hjemmets usynlige Fag“ overfor Mand og Børn — og anden Gerning, der paalægges en moderne Kvinde. — Husmoderskolerne vil bl. a. ogsaa skaane Fremtidens „Mo'er“.

Det specielle kvindelige Arbejde, hvor vi har Udsigt til at blive Nr. 1 og ikke behøver at frygte for at blive middelmådige, er saa stort og omfattende, kræver saa megen Kundskab, Karakter og Hjerte og kan tage i Brug saa mange forskellige Sider hos et